

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D., ve věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
státní příslušnost X
bytem v ČR X
zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
se sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha, ČAK 16640

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 8. 2024, č. j. OAM-284/ZA-ZA11-K01-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo podle ustanovení § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) zastaveno řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany z důvodu, že tato žádost byla shledána nepřipustnou podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobce nejprve zmínil, že z provedeného dokazování byl zjištěn útlak žalobce v domovském státě ze strany policejního orgánu, a to z důvodu účasti na protirežimní demonstraci. Napadené rozhodnutí pokládá za nezákonné, neboť žalovaný se nezabýval opakovanou žádostí meritorně s poukazem na duplicitu argumentace, ale zároveň nespecifikoval, jak bylo o první žádosti rozhodnuto a zda jsou splněny podmínky pro postup podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Má za to, že žalovaný se měl zabývat opakovanou žádostí věcně, neboť žalobce v předchozím řízení neuváděl (nyní) zesílené humanitární důvody spočívající v opatrování finančních prostředků na živobytí jeho rodiny ve vlasti. Má za to, že rozhodnutí je v tomto směru nedostatečně odůvodněno.
3. Dále namítl, že odůvodnění se nezaobírá existencí úřadu ombudsmana, který by dohlížel nad zachováním práv žalobce pro případ, že by se obrátil na policii se svými obavami. Uvedl, že „těžiště azylového příběhu vyvěrá z protirežimní činnosti“, tedy z uplatňování politických práv a svobod. Tím se rozhodnutí nezabývá, naopak vychází ze zprávy o zemi původu zpracované žalovaným, kterou má žalobce právě s poukazem na tuto skutečnost za nepřipustný podklad.
4. Závěrem navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k novému projednání a rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 20. 9. 2024 nejprve stručně zrekapituloval průběh dosavadního řízení a obsah podané žaloby. Podotkl, že s ní nesouhlasí, neboť neprokazuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. V této souvislosti také odkázel na obsah správního spisu. Rovněž shrnul důvody předchozí žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a obsah svého rozhodnutí o této žádosti.
6. Uvedl, že neshledal důvody pro opakované meritorní posouzení žádosti. Žalobce uvedl naprosto stejné důvody svého odchodu z vlasti a neochoty se tam vrátit, žádost je tak nepřipustná ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Všechny námitky byly vypořádány v řízení o první žádosti.
7. K otázce podkladů žalovaný poznamenal, že žalobce po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí nedoložil žádný další důkaz a k seznámení s již shromážděnými podklady se ani nedostavil. Informace o zemi původu považuje za aktuální a veskrze objektivní.
8. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu zjistil zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
10. Žalobce podal dne 23. 2. 2024 žádost o udělení mezinárodní ochrany, přičemž následně byl žalovaným vyzván k poskytnutí údajů k této žádosti. Údaje k podané žádosti poskytl žalobce dne 28. 2. 2024. Sdělil, že se narodil X ve městě X v X, je státním

příslušníkem X X národnosti, dorozumí se rusky a kazašsky, je svobodný a bezdětný, vyznáním X. Taktéž udal, že nebyl členem žádné politické strany ani hnutí, o politiku se nezajímá, nicméně v lednu 2022 se účastnil mítinku proti vysokým cenám pohonných hmot. Jako poslední místo bydliště ve vlasti uvedl obec X v X. Průběh cesty do České republiky popsal tak, že nejprve vycestoval dne X autem do Kyrgyzstánu a odtamtud pokračoval letecky do Prahy, kam dorazil dne X. Ohledně důvodů své žádosti uvedl, že má stejné důvody jako v předchozím řízení, a hrozí mu ve vlasti nebezpečí z důvodu účasti na uvedené demonstraci, v případě návratu pak trestní stíhání. Dodal, že se po něm doma opakovaně ptá místní policista, který chodí vždy zhruba jednou za měsíc. Tyto návštěvy měly začít šest měsíců poté, co žalobce poprvé o mezinárodní ochranu požádal. Žalobcova matka tomuto příslušníkovi říká, že syn odjel do Evropy. Tento policista jí údajně řekl, že byl žalobce zachycen na kamerovém záznamu z mítinku v lednu 2022 a že si s ním chce promluvit. Její organizátoři byli podle žalobce zadrženi, jeden z nich uvězněn, druhý drží hladovku. Tuto informaci má z webu AZZATYQ, osobně tyto osoby nezná. Poznamenal, že některým lidem zachyceným na kamerách byla uložena podmínka, což mu sdělil kamarád telefonicky.

11. Do správního spisu žalovaný založil rovněž stejnopis svého rozhodnutí ze dne 8. 1. 2024, č. j. OAM-234/ZA-ZA11-K01-2023 (dále jen „předchozí rozhodnutí“), jímž rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 8. 12. 2023 tak, že mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu se neuděluje. Z jeho odůvodnění se podává, že žalobce v rámci řízení o své předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl jako důvod své žádosti mimo jiné to, že se účastnil v lednu 2022 mítinku proti drahým pohonným hmotám. Z toho důvodu mu hrozí ve vlasti nebezpečí, neboť byl zachycen na kamerovém záznamu a věc je momentálně vyšetřována, existuje tu možnost trestní stíhání. Vyjádřil i obavy z nelidských podmínek a nelidského zacházení ve vězení. Stejně tak z předchozího rozhodnutí vyplývá, že těmito sdělenými důvody se žalovaný v rámci rozhodování zabýval.
12. Žalovaný si za účelem posouzení žádosti žalobce opatřil i písemné materiály obsahující informace o zemi jeho původu. Konkrétně se jednalo o Informaci OAMP – Kazachstán – Bezpečnostní a politická situace v zemi – Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 13. 3. 2024, Informaci OAMP – Kazachstán – Zahraniční mobilita a návraty do země, ze dne 12. 4. 2024, Informaci OAMP – Kazachstán – Protesty v lednu 2022 – Průběh, potlačení, dohra, ze dne 7. 11. 2023, a Informaci organizace CIVICUS – Kazachstán – V „novém Kazachstánu“ ve skutečnosti není prostor pro opoziční aktivity, ze dne 25. 7. 2023, přeložené 24. 7. 2024. Z nich vyplývá, že Kazachstán je zemí převážně autoritářskou, s nízkým stupněm demokracie, je z ní nicméně možné relativně bez problému vycestovat, v průběhu pobytu za hranicemi domovské země a po návratu do ní její občané nečelí represivním opatřením, nejde-li o veřejně známého činitele opozice. Hlubší prověrka navrátilce proběhne podle veřejně dostupných zdrojů jen tehdy, vrátí-li se z území ovládaného teroristickou organizací Islámský stát. Protesty v lednu 2022 začaly ve městě Žanaozen, a následně se šířily do celé země. Demonstrace byly původně pokojné, po jejich rozehnání se však změnilo složení protestujících a jejich chování. Následovaly střety účastníků s pořádkovou policií. Prezident země Tokajev požádal o vojenskou pomoc státy Organizace smlouvy kolektivní bezpečnosti. Okolo 7. 1. 2022 byly protesty potlačeny a došlo ke zklidnění situace. Protesty si vyžádaly podle oficiálních údajů 238 obětí, nejvíc ve městě Almaty. V návaznosti na tyto události bylo obviněno okolo 1,6 tisíce osob včetně některých

příslušníků ozbrojených složek, přes 1,2 tisíce jich bylo uznáno vinnými, 160 osob bylo odsouzeno k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Procesy byly ke konci roku 2022 téměř ukončeny, v listopadu 2022 podepsal prezident Tokajev zákon, který umožňuje odsouzeného v případě prohlášení viny amnestovat (snížit mu trest či jej propustit). Po těchto událostech proběhly v březnu 2023 předčasné parlamentní volby, které provázely pochybnosti ohledně jejich regulérnosti. Režim po nich pokračoval v represích vůči viditelným aktivistům a dále omezoval lidská práva svých obyvatel.

13. Před vydáním napadeného rozhodnutí žalovaný předvolal žalobce k seznámení s podklady pro rozhodnutí. Z úředního záznamu o nedostavení se k seznámení s podklady ze dne 31. 7. 2024 vyplývá, se k tomuto správnímu úkonu nedostavil právní zástupce žalobce.
14. Následně žalovaný dne 2. 8. 2024 vydal napadené rozhodnutí, s nímž byl žalobce seznámen v ruském jazyce dne 27. 8. 2024, a převzal si i originální výtisk tohoto rozhodnutí. To vyplývá z protokolu o předání rozhodnutí odboru azylové a migrační politiky MV ČR ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky, vyhotoveného téhož dne.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)], přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“).
16. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s.ř.s., neboť pro to byly splněny podmínky. Žalovaný souhlas s tímto postupem v řízení vyjádřil ve své replice ze dne 20. 9. 2024. Žalobce se k výzvě zaslané mu 4. 9. 2024 v dané lhůtě nevyjádřil.
17. Podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu *se pro účely tohoto zákona rozumí opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná toutéž osobou před nabytím právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nebo kdykoli po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany.*
18. Podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřijatelnou podle § 11a odst. 1.*
19. Podle ustanovení § 10a odst. 2 zákona o azylu *je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.*
20. Podle ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu *podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by*

cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

21. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
22. Podle ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
23. Podle ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
24. Podle ustanovení § 23c zákona o azylu „[p]odkladem pro vydání rozhodnutí mohou být zejména (...) c) přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství o státu jejího posledního trvalého bydliště.“
25. Podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.
26. Podle ustanovení § 32 odst. 9 zákona o azylu „[p]ři posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany soud zohlední i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy; v tomto rozsahu není soud vázán žalobními body. Mají-li skutečnosti podle věty první vliv na rozhodnutí správního orgánu ve věci samé, soud napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí k dalšímu řízení žalovanému.“
27. Podle čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice „[č]lenské státy pro dosažení souladu s odstavcem 1 zajistí, aby účinný opravný prostředek obsahoval úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně.“
28. Žalobce proti rozhodnutí vznáší tři žalobní námitky. Za první, žalovaný se měl opakovanou žádostí zabývat meritorně, neboť v předchozím řízení žalobce neuváděl zesílené humanitární důvody podané žádosti spojené s finanční situací jeho rodiny ve vlasti. Za druhé, odůvodnění se nezaobírá existencí úřadu ombudsmana ve státě žalobce, který by dohlížel na zachování jeho práv pro případ, že by se tento obrátil na policii se svými obavami. Za třetí, rozhodnutí vychází z podkladů, které vytvořil žalovaný, proto je není přípustné použít v řízení za tímto účelem.

29. K první námitce soud konstatuje, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany, o níž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím, je skutečně třeba považovat za opakovanou žádost ve smyslu § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. V souvislosti s podanou žalobou tak zdejší soud považuje za vhodné odkázat na závěry vyjádřené v judikatuře Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) týkající se takových žádostí. Konkrétně v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, jmenovaný soud uvedl, že „[i]nstitut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času.“ Dále judikoval, že „[u]stanovení § 10a písm. e) zákona o azylu představuje jistý filtr, jehož prostřednictvím je možné propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Jedná se přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. *res iudicata*, resp. v daném případě *res administrata*.“
30. Tentýž soud v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, stanovil určitá kritéria pro odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení v případě opakované žádosti pro její nepřipustnost, které „musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“
31. V usnesení ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 57/2017-52, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[o]pakovanou žádost o mezinárodní ochranu lze věcně posoudit pouze tehdy, uvedl-li žadatel nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřipustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“
32. Citovaná rozhodnutí NSS tedy směřují k tomu, že institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či doplňování žádosti předchozí a měl by být použit pouze v odůvodněných případech. Na druhou stranu má správní orgán i u těchto žádostí povinnost náležitě šetřit jejich relevanci. Zejména má zjišťovat, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí nové skutečnosti podstatné z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho zavinění předmětem zkoumání v rámci řízení o jeho předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany, či zda nedošlo

k takové změně situace v zemi původu žadatele, která by mohla odůvodňovat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Pokud žadatel o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti uvádí nebo pokud došlo v zemi původu žadatele k relevantní změně okolností, je správní orgán povinen opakovanou žádost tohoto žadatele meritorně posoudit.

33. Nadto zdejší soud podotýká, že pokud správní orgán shledá žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustnou podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení o ní zastaví (jako se tomu stalo v projednávané věci), zabývá se správní soud toliko otázkou splnění podmínek pro zastavení řízení. Důvody žádosti uvedené žadatelem přitom zkoumá pouze z hlediska, zda mohly být uvedeny v rámci řízení o předchozí žádosti a zda svědčí o možném pronásledování nebo hrozbě vážné újmy (viz ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu). Věcně tedy naplnění důvodů pro udělení mezinárodní ochrany neposuzuje (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011-74, nebo usnesení NSS ze dne 3. 11. 2020, č. j. 2 Azs 138/2020-35).
34. Soud se proto z výše uvedených důvodů ztotožňuje se stanoviskem žalovaného, že důvod tvrzený žalobcem v řízení o opakované žádosti je skutečně totožný jako v případě první žádosti, a to účast na demonstraci v lednu 2022. S ním se však žalovaný již vypořádal v prvním řízení, a soud jej tedy nemůže přezkoumávat nyní. Nově žalobce tvrdil, že má jeho matku ve vlasti navštěvovat místní policista, který si s ním chce promluvit. Z dostupných informací o zemi původu především plyne, že i když není lidskoprávní situace v Kazachstánu uspokojivá, nehrozí v souvislosti s protesty v lednu 2022 prakticky žádné riziko těm osobám, které se jinak politicky neprojevují. To je i případ žalobce, který výslovně při poskytnutí údajů k žádosti uvedl, že není členem žádné strany ani hnutí a o politiku se nezajímá. Podle právní věty rozsudku NSS ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005-54, *„[o]becné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, (...) nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.“* Tato východiska žalovaný ve svém rozhodnutí zohlednil a soud tak má za to, že nové tvrzení bylo v jeho odůvodnění uspokojivě vypořádáno. V odůvodnění navíc poukázal i na to, že návštěvy policisty měly započít již v době řízení o první žádosti. Žalobce nijak neozřejmil, proč s tímto tvrzením přichází až nyní. I kdyby se tuto skutečnost dozvěděl až po vydání prvního rozhodnutí, má soud s ohledem na uvedené zprávy o zemi původu za to, že politicky neaktivní osobě (jíž je podle svých tvrzení i žalobce), postih v podobě trestního stíhání či odsouzení za účast na uvedených demonstracích v lednu 2022 nehrozí. Nová skutečnost v kontextu těchto informací není azylově relevantní ani plauzibilní. Zjevně tu tedy není důvod, proč posuzovat opakovanou žádost meritorně. Žalovaný nepochybil, když řízení o opakované žádosti zastavil podle § 10a odst. 1 písm. e) a § 25 písm. i) zákona o azylu.
35. Pokud jde o tvrzené ekonomické těžkosti, soud zdůrazňuje, že toto tvrzení se objevuje poprvé v žalobě. Ze správního spisu neplyne, že by žalobce tuto skutečnost tvrdil v průběhu řízení před žalovaným. V rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32, NSS zdůraznil, že *„[p]ovinnost určenou čl. 46 odst. 3 (...) nelze chápat jako podporu bezdůvodného roztříštění vylíčení skutkového příběhu žadatele o mezinárodní ochranu v různých fázích řízení, včetně přezkumného soudního řízení. Jedná se o opatření, které má zamezit nesprávnému posouzení situace žadatelů ve světle aktuálních poměrů a závažných změn situace v zemi jejich původu či jejich osobních poměrů.“* Podmínky pro postup podle

- § 32 odst. 9 zákona o azylu (a čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice) splněny nejsou, je zjevné, že žalobce svá skutková tvrzení uměle tříští mezi řízení před žalovaným a nyní před soudem. Zvolené procesní taktice uvedená ustanovení prostor neotevívají a nelze je tak vykládat. Nelze odhlédnout ani od toho, že tvrzené ekonomické těžkosti nebyly ze strany žalobce nijak doloženy. Nadto soud poznamenává, že podle ustálené judikatury NSS, např. rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, „[s]kutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby (...) a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 téhož zákona“. Hospodářská situace v domovském státě tedy bez přistoupení dalších kvalifikovaných důvodů azylově relevantní není. První žalobní námitka není důvodná.
36. V této souvislosti soud ještě nad rámec vypořádávané výhrady připomíná, že potřeba legalizace pobytu na území není sama o sobě relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. K tomu slouží instituty upravené v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. V tomto ohledu lze odkázat např. na rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, ve kterém uvedený soud vymezil vztah mezi zákonem o azylu a zákonem o pobytu cizinců tak, že „[a]zylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“ Mezi těmito dvěma zákony, byť oba upravují pobytové režimy cizinců na území České republiky, je ostrý předěl co do účelu, za nímž jsou poskytovány. Nelze se dovolávat udělení mezinárodní ochrany v jakékoliv její formě primárně za účelem ekonomické aktivity, jak to zjevně činí žalobce.
37. Druhá námitka směřuje proti tomu, že se žalovaný ve svém rozhodnutí nezaobíral existencí ombudsmana nebo obdobné instituce dohlížející na zachování práv žalobce policií, pokud by se na ni žalobce obrátil. Již z použité formulace je zjevné, že tato výhrada má charakter spíše spekulativní a nepoukazuje na konkrétní vadu, jíž by mělo být napadené rozhodnutí zatíženo. Žalovaný se touto skutečností nezabýval, ale zejména kvůli tomu, že ji žalobce v průběhu správního řízení ani netvrdil. V tomto ohledu soud odkazuje na již jednou citovaný rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32, podle něž je povinností žalobce přednést všechny pro věc (potenciálně) rozhodné skutečnosti, jejichž uvedení nebrání nějaká zvláštní překážka, již v řízení před žalovaným. Ustanovením § 32 odst. 9 zákona o azylu aprobované prolomení obecné zásady koncentrace (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) nelze chápat tak, že by bylo možné všechny nové skutečnosti neomezeně tvrdit a prokazovat až v řízení před soudem. Z toho důvodu nemůže soud k této okolnosti přihlídnout, protože zjevně byla ve smyslu uvedeného ustanovení zákona o azylu žalobci známá už v době vydání rozhodnutí. Jde ze strany žalovaného navíc spíše o spekulaci než nové tvrzení. Druhá námitka proti napadenému rozhodnutí tak není důvodná rovněž.
38. Ohledně třetí námitky soud uvádí, že zákon o azylu v § 23c uvádí demonstrativní výčet podkladů, jichž lze pro rozhodnutí o mezinárodní ochraně použít, mezi nimiž se nacházejí i informace o zemi původu, a který „je odůvodněn specifiky řízení ve věci

mezinárodní ochrany, kdy nemusí existovat žádné listinné důkazy, které by žadatel mohl předložit. Podklady pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany jsou dosti odlišné od těch, které předpokládá správní řád. (...) Transponovaná procedurální směrnice věnuje velkou pozornost informacím o zemi původu, protože v případě absence listinných důkazů jsou tyto informace spolu s pohovorem naprostým základem posouzení azylové žádosti. Důraz je kladen na rozmanitost, přesnost a aktuálnost zdrojů informací. Zpravidla se jedná o informace různých vládních (UNHCR) i nevládních organizací (Human Rights Watch, Amnesty International, Freedom House) či jiných států v rámci Evropské unie (Home Office Velké Británie) nebo i jiných třetích států (zprávy Ministerstva zahraniční USA).“ (CHMELÍČKOVÁ, N. a VOTOČKOVÁ, V. *Zákon o azylu. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2024. ISBN 978-80-7552-479-9.). Zprávy o zemi původu jsou tedy zvláštním zákonem předpokládaným důkazním prostředkem v řízení o mezinárodní ochraně, neboť jiné listinné podklady pro vydání rozhodnutí nemusejí být (a často nebývají) k dispozici.

39. K možnostem a způsobům dokazování v řízení o mezinárodní ochraně se ve své judikatuře mnohokrát vyjadřoval též NSS, například v rozsudku ze dne 23. 9. 2024, č. j. 5 Azs 144/2024-31, z něž plyne, že „[ž]adatel nese břemeno tvrzení, které je dále ve vzájemné interakci se správním orgánem rozvíjeno a doplněno i břemenem důkazním. V aplikační praxi se v tomto směru hovoří o tzv. sdíleném důkazním břemenu, neboť je rozloženo mezi žadatele a správní orgán. Prokazovat jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel (byť především vlastní věrohodnou výpovědí), nicméně správní orgán je povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí výpověď žadatele, tak těch, co ji podporují.“ Uvedená konstrukce, kdy velká část tíhy důkazního břemene leží na správním orgánu, a nikoliv, jak je ve správním řízení obvyklé, na žadateli, zároveň nebrání tomuto účastníku řízení předložit jiné důkazní návrhy, jimiž svá skutková tvrzení podpoří. Tuto příležitost žalobce dostal, žalovaný mu v souladu s § 36 odst. 3 s.ř. umožnil se dne 31. 7. 2024 seznámit s podklady pro rozhodnutí a tyto doplnit. Žalobce nicméně žádný důkaz, který by vyvracel informace uvedené ve zprávách o zemi původu, nedoložil. Žalovaný proto postupoval správně, když z nich vycházel. Dokument, na nějž žalobce konkrétně poukazuje, tedy Informace OAMP – Kazachstán (pozn. soudu nikoli Uzbekistán, jak uvádí žalobce) – Bezpečnostní a politická situace v zemi, je rovněž pouze jedním z podkladů, které jsou ve vzájemném souladu a doplňují se. Není tak důvodu obecně pochybovat o jeho relevanci. Ani skutečnost, že byl předmětný dokument připraven žalobcem, nemá za důsledek jeho nepoužitelnost. Naopak je soud toho názoru, že daný dokument vychází z celé řady jiných zdrojů, jejichž seznam se nachází v bodě 7 tohoto dokumentu, a mezi které patří například informace od ČTK, organizací Freedom House, Human Rights Watch, Amnesty International, OSN, apod., jedná se o renomované a důvěryhodné zdroje, a vytvořený dokument Informace OAMP, který žalovaný připravil, je souhrnem informací z těchto zdrojů. Třetí a poslední námitka tak není důvodná.

VI. Závěr a náklady řízení

40. Zdejší soud tak ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobcem uplatněny. Zároveň v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž by bylo nutno přihlížet z úřední povinnosti. Podanou žalobu proto zdejší soud zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.

41. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků rozhodl zdejší soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 29. listopadu 2024

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D.
samosoudce